

Komisja Oświaty, Kultury i Sportu
Komisja Oświaty
Komisja Prawa
Radzie i Opieki Społecznej
22.03.2022
Wygodki

DRUK NR 23

URZĄD MIASTA BEŁCHATOWA
Bełchatów, ul. Kościuszki 1
tel. 44 732 51 31

**Pan
Piotr Wysocki
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Bełchatowie**

KP.110.14.2022

Bełchatów, 2022-03-22

W załączeniu przekazuję raport z realizacji Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Bełchatowa za 2021 rok.

Powyższy raport zostanie przedstawiony Radzie Miejskiej i jej Komisjom przez Panią Iwonę Nowak – Dyrektora Wydziału Spraw Społecznych.

PRZYDENT MIASTA
Mariola Czechowska
mgr Mariola Czechowska

URZĄD MIASTA BEŁCHATOWA
ul. Kościuszki 1
44-100 Bełchatów
Data wyciągu: 22.03.22.
Znak sprawy: 110.14.2022

**RAPORT
Z REALIZACJI PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA MIASTA BEŁCHATOWA
ZA 2021 ROK**

Bełchatów, marzec 2022 rok

Urząd Miasta Bełchatowa

ul. Kościuszki 1 tel. +48 447 335 116
97-400 Bełchatów tel. +48 447 335 115
um@belchatow.pl www.belchatow.pl

Wprowadzenie

Przedkładany raport przedstawia działania realizowane w 2021 roku w ramach „Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Bełchatowa na lata 2017-2021”, który został przyjęty Uchwałą Nr XXVII/244/16 Rady Miejskiej w Bełchatowie w dniu 27 października 2016 r.

W 2021 roku zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii były podejmowane przez Miasto Bełchatów, szkoły, Zespół Interdyscyplinarny powołany na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Szpital Wojewódzki w Bełchatowie, Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną, Policję, Straż Miejską oraz organizacje pozarządowe. Powyższe instytucje zostały określone na etapie przygotowania Programu jako jego realizatorzy.

Należy zauważyć, iż gminy wykonują większość zadań w zakresie przeciwdziałania narkomanii. Wynika to z faktu, że są one prawnie zobligowane do podejmowania licznych aktywności w tym obszarze, wykorzystując na ten cel środki z pozwoleń na sprzedaż alkoholu. Głównym zadaniem gmin w tym zakresie jest wspieranie programów profilaktyki uniwersalnej.

O skali problemu dotyczącego uzależnienia od narkotyków na terenie powiatu bełchatowskiego informują statystyki przedstawione przez Komendę Powiatową Policji w Bełchatowie:

Tabela nr 1. Informacje dotyczące problematyki narkomanii

Wyszczególnienie	2020 r.	2021 r.
Liczba przestępstw popełnionych w związku z narkotykami - ogółem	194	25
Liczba przestępstw popełnionych w związku z narkotykami przez osoby nieletnie poniżej 17. roku życia	1	0
Liczba osób podejrzanych o posiadanie narkotyków - ogółem	136	24
Liczba osób podejrzanych o posiadanie narkotyków przez osoby nieletnie poniżej 17. roku życia	1	0
Liczba spraw skierowanych do prokuratury oraz sądów rodzinnych	45	25
Ilość i asortyment skonfiskowanych środków odurzających - marihuana	33 kg	15,421 kg (dane dotyczą całego powiatu)
Ilość i asortyment skonfiskowanych środków odurzających - amfetamina	50,0 g	278 g (dane dotyczą całego powiatu)
Liczba zatrzymanych osób pod wpływem narkotyków w ruchu drogowym	0	0
Liczba osób, które w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej udzielały innym środków odurzających lub substancji psychotropowej	1	3

Źródło: Dane ze zbiorów Komendy Powiatowej Policji w Bełchatowie

Narkomania stwarza zagrożenia i obniża ogólny poziom zdrowia społeczeństwa. Możliwości efektywnego radzenia sobie z tym zjawiskiem należy poszukiwać przede wszystkim na szczeblu lokalnym. Dzieje się tak dlatego, że to lokalnie działające instytucje, osoby czy organizacje pozarządowe są w stanie trafnie określić charakter problemu, jego skalę oraz podjąć adekwatne środki zaradcze. Osiągnięcie takiego celu jest możliwe jedynie poprzez ścisłą interdyscyplinarną współpracę i ścisłą koordynację działań wielu instytucji zajmujących się profilaktyką i przeciwdziałaniem narkomanii.

Wypracowaniu wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych racjonalnych postaw wobec narkotyków i innych substancji o działaniu odurzającym zapewniły m.in. programy profilaktyczne, realizowane w ramach Programu. Działania podejmowane w 2021 r. były głównie działaniami profilaktyki uniwersalnej, adresowanymi do grupy niskiego ryzyka. Profilaktyka ta ma dwa podstawowe cele: promocję zdrowego stylu życia i zmniejszenie zachowań ryzykownych.

Przeciwdziałanie narkomanii realizowano w trzech niżej wskazanych obszarach:

- 1) Profilaktyka, edukacja i działania informacyjne,
- 2) Leczenie, rehabilitacja i ograniczanie szkód zdrowotnych,
- 3) Postrehabilitacja i pomoc socjalna.

I. REALIZACJA PROGRAMU W OBSZARZE PROFILAKTYKI

1.1. Profilaktyka uniwersalna

Profilaktykę należy zaczynać odpowiednio wcześniej. Właściwym miejscem na jej realizację jest szkoła podstawowa. Niezwykle ważnym elementem programów profilaktycznych, ściśle zintegrowanym z treścią przekazów edukacyjnych dla młodzieży, są spotkania z rodzicami, wprowadzające do tzw. profilaktyki domowej. Spotkania te przygotowują rodziców do rozmawiania ze swoimi dziećmi na temat problemów wynikających z picia alkoholu i nadużywania narkotyków oraz do podejmowania interwencji w sytuacjach kryzysowych.

Dzięki powszechnej dostępności do programów profilaktycznych, które objęty swym zasięgiem znaczną część systemu oświaty w całym kraju, w stosunkowo krótkim czasie udało się stworzyć profesjonalne środowisko ludzi zaangażowanych w działania profilaktyczne i naprawcze, którzy w sposób kreatywny włączyli się w realizację zadań dotyczących przeciwdziałania narkomanii.

W powyższym zakresie Miasto Bełchatów w 2021 roku dofinansowało następujące działania:

1/ Profilaktyka uniwersalna prowadzona w szkołach

Szkoły są naturalnym miejscem do realizacji działań profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą. Wiele zagadnień z tego obszaru jest podejmowanych w ramach normalnej pracy wychowawczej, czy edukacyjnej (np. w ramach realizacji edukacji zdrowotnej). Samorząd lokalny realizuje to zadanie nie tylko poprzez finansowanie realizacji zajęć (jeżeli odbywają się w ramach zajęć pozalekcyjnych, pozaetatowych obowiązków nauczycieli), ale również poprzez szkolenia i podnoszenie kompetencji nauczycieli czy realizatorów programów profilaktycznych.

W 2021 roku w realizacji programów profilaktycznych udział wzięło 938 rodziców, 308 nauczycieli oraz 5 287 uczniów skorzystało z różnych form zajęć ujętych w poniższej tabeli.

Tabela nr 2. Liczba dzieci i młodzieży objętych programami profilaktycznymi w szkołach, ze wskazaniem placówek realizujących programy

Kategoria	2020	2021
Dzieci i młodzież objęta działaniami	5 883	5 287
W tym: prelekcje, pogadanki	2 030	2 028
- spektakle	638	453
- imprezy sportowe	198	174
- konkursy	398	287
- programy z obszaru profilaktyki uniwersalnej	2 419	2 192
- programy z obszaru profilaktyki selektywnej	200	153
Rodzice objęci działaniami	1 284	938
Nauczyciele/wychowawcy/pedagodzy	140	308
Placówki	9 /SP1, SP3, SP4, SP5, SP8, SP 9, SP12, SP13, III LO /	9 /SP1, SP3, SP4, SP5, SP8, SP 9, SP12, SP13, III LO /

Skuteczność profilaktyki zależy w dużej mierze od tego, w jaki sposób jest wprowadzana w życie, a więc od koncepcji i realizacji konkretnego programu, tj.:

- a) standardem we wszystkich działaniach profilaktycznych powinien być udział rodziców. W tym samym stopniu, co dzieci są oni adresatami programów, albo uczestniczą w części działań, albo też aktywnie wspierają pracę innych osób lub organizacji,
- b) ważnym aspektem programów wykorzystujących strategię działań środowiskowych oraz wprowadzania zmian w społecznościach lokalnych jest tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu rozwojowi i zaspokajaniu potrzeb emocjonalnych dzieci i młodzieży. Chodzi tu zarówno o warunki materialne, jak i ogólną atmosferę społeczną (np. klimat szkoły i poczucie więzi ze szkołą),
- c) tym, co wydaje się być wspólnym elementem programów, dzięki którym udało się ograniczyć używanie substancji psychoaktywnych przez nastolatków, jest dbałość o dostępność oferowanych usług i ich adekwatność do potrzeb indywidualnego odbiorcy. Realizatorzy programów ustalają indywidualny program działań wobec każdego podopiecznego. Organizatorzy zajęć edukacyjnych dla rodziców, zapewniają opiekę ich dzieciom w czasie sesji.

Wszystkie powyższe elementy są stosowane w bełchatowskich placówkach.

W szkołach realizowano m.in. takie działania z zakresu przeciwdziałania narkomanii, jak:

1. Spotkania z przedstawicielami Straży Miejskiej na temat: „Szkodliwość zażywania dopalaczy”.
2. Uczniowie uczestniczyli w Wojewódzkiej Kampanii Edukacyjnej Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi pn. „Dopalaczom mówimy STOP - wybieramy zdrowie”. Współorganizatorami kampanii były Powiatowe Stacje Sanitarne - Epidemiologiczne województwa łódzkiego.
Celem głównym kampanii było zapobieganie używaniu środków psychoaktywnych, kształtowanie bezpiecznych zachowań zdrowotnych, promocja zdrowego stylu życia wśród uczniów szkół podstawowych. Uczniowie mieli okazję poznać szkodliwe skutki zażywania dopalaczy i narkotyków.
3. Program pn. „Mówię NIE - profilaktyka w indywidualnej terapii psychologiczno-pedagogicznej” oraz program pn. „Sobą być - bez nałogów żyć”.
4. Program pn. „Dopalaczom mówimy STOP - wybieramy zdrowie” oraz „Nie dla dopalaczy”.
5. Prowadzenie lekcji wychowawczych oraz zajęć z pedagogiem i psychologiem szkolnym na temat szkodliwości stosowania używek, w tym narkotyków i dopalaczy.
6. Zapoznanie rodziców i uczniów z ulotkami „Skutki używania dopalaczy” oraz broszurami zawierającymi informacje o instytucjach pomagających w przypadku wystąpienia uzależnień.
7. Szkolny teatr profilaktyczny - spektakle dla uczniów i rodziców.
8. IV Powiatowy Konkurs Profilaktyczny „Sobą być, bez nałogów żyć”.
9. Zajęcia z profilaktyki uzależnień na platformie Teams, poruszające zagadnienia związane z narkomanią.
10. Spotkania z funkcjonariuszami Policji, dotyczące odpowiedzialności karnej nieletnich oraz zagrożeń wynikających z zażywania środków psychoaktywnych.
11. Zagadnienia związane z zagrożeniami wynikającymi z zażywania środków psychoaktywnych znajdują się również w programach wychowawców klas i poruszane są w trakcie zajęć z wychowawcą.
12. Szkoły na bieżąco współpracują z Bełchatowskim Centrum Profilaktyki i Terapii, prowadzonym przez Towarzystwo Przeciwdziałania Narkomanii „MOST” oraz z Poradnią Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień Stowarzyszenia Monar w Łodzi.

2/ Działania profilaktyczne realizowane w świetlicach środowiskowych, adresowane do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem oraz ich rodziców

Zasady funkcjonowania świetlic środowiskowych, jako jednego z typów placówek wsparcia dziennego, reguluje ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Stworzona została ona głównie z myślą o dzieciach, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych z uwagi na dysfunkcyjność rodzin, w których się wychowują. Placówki

wsparcia dziennego wspierają rodzinę w sprawowaniu jej podstawowych funkcji. Współpracują z rodzicami lub opiekunami dziecka, a także szkołami, placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi. Pobyt dziecka w tych placówkach jest bezpłatny i dobrowolny, chyba że do placówki skieruje sąd.

Zgodnie z ustawą, świetlice środowiskowe są prowadzone w formie opiekuńczej i zapewniają dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań. W 2021 roku na terenie miasta Bełchatowa funkcjonowały następujące świetlice środowiskowe:

- Świetlica Środowiskowa „Promyk”, prowadzona przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie.
- Świetlica Środowiskowa „Arka”, działająca przy Stowarzyszeniu Rodzin Katolickich Archidiecezji Łódzkiej o/ Bełchatów.
- Świetlica Środowiskowa „Przystań”, prowadzona przez Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych w Bełchatowie.

Pracę z podopiecznymi prowadzą doświadczeni specjaliści, tj.: psycholog, pedagog, logopeda, itp. W każdej z nich dzieciom zapewniano pomoc przy odrabianiu lekcji oraz co najmniej 1 positek (poza świetlicą „Przystań”). Obejmując kompleksową opieką dzieci i młodzież, ww. placówki realizują szereg działań w oparciu o stałą współpracę z rodzicami. Prowadzą m.in.:

- w Świetlicy Środowiskowej „Promyk” - zajęcia profilaktyczno-rozwojowe z elementami socjoterapii, zajęcia sportowo - rekreacyjne, zajęcia plastyczne, muzyczne.
- w Świetlicy Środowiskowej „Arka” - zajęcia nakierowane na wyrównywanie braków edukacyjnych - (poprzez pomoc w odrabianiu lekcji, na realizację przedsięwzięć profilaktycznych - głównie w zakresie edukacji antyalkoholowej oraz antynarkotykowej), a także na rozwijanie umiejętności uczestników świetlicy - poprzez realizację zajęć plastycznych, muzycznych oraz sportowych.
- w Świetlicy Środowiskowej „Przystań” - zajęcia wspomagające rozwój psychofizyczny podopiecznych, podnoszące efektywność uczenia się poprzez korygowanie odchyłań od normy, wyrównujące i kompensujące braki w opanowaniu podstawowych umiejętności życiowych oraz eliminujące przyczyny i przejawy zaburzeń, w tym zaburzeń zachowania.

Placówki wsparcia dziennego funkcjonujące na terenie miasta Bełchatowa, to istotne ogniwo w systemie wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w ramach którego podejmowane działania mają na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Poprzez realizację zajęć socjoterapeutycznych, terapeutycznych, korekcyjnych, kompensacyjnych, zagospodarowanie dzieciom czasu wolnego, organizowanie wypoczynku w ramach wakacji czy ferii zimowych, a także integrowanie rodzin przy okazji spotkań okolicznościowych, placówki wsparcia dziennego kształtują prawidłowe role społeczne członków rodzin niewydolnych wychowawczo.

W 2021 r. ww. świetlice objęły wsparciem łącznie 110 dzieci w wieku 6 - 16 lat. Z uwagi na trwającą pandemię COVID-19, zajęcia w dwóch świetlicach środowiskowych: „Promyk” i „Arka” odbywały się w formie stacjonarnej, jak i zdalnej. W ramach tej ostatniej dzieci zostały objęte edukacyjnym wsparciem w formie online. Wychowawcy nawiązali i utrzymywali stały, systematyczny kontakt telefoniczny i elektroniczny (e-mail, Skype, Messenger itp.) z rodzinami w celu eliminowania pojawiających się trudności w procesie wychowawczym i dydaktycznym dzieci. Zorganizowano zdalną pomoc w nauce oraz realizację przedsięwzięć profilaktycznych - głównie w zakresie edukacji antyalkoholowej oraz antynarkotykowej. Dzieci codziennie uzyskiwały pomoc w realizacji obowiązku szkolnego. Wychowawcy mobilizowali rodziców do stałego kontaktu z wychowawcami klas, monitorowania procesu edukacyjnego i przekazywania im informacji o trudnościach i potrzebach. Systematycznie, w bezpośrednim kontakcie elektronicznym eliminowali problemy. Zorganizowano także techniczne wsparcie w uruchomieniu platformy TEAMS, niezbędnej do realizacji podstawy programowej.

Rodziny, które nie posiadały stałego dostępu do sieci internetowej, właściwego sprzętu elektronicznego (komputera, drukarki) bądź umiejętności w obsłudze IT, bezpośrednio w świetlicy otrzymywały wydruki kart pracy do realizacji przez ich dzieci obowiązku szkolnego.

3/ Działania prowadzone przez Straż Miejską w Bełchatowie

Zagadnienie przestępczości związanej z narkomanią oraz ochroną, zwłaszcza dzieci i młodzieży szkolnej, przed zagrożeniem narkotykami i dopalaczami, jest jednym z priorytetów działania Straży Miejskiej w Bełchatowie. W związku z brakiem uprawnień do zwalczania przestępczości narkotykowej, Straż Miejska koncentruje swoje działania na aktywnej i szeroko zakrojonej prewencji, programach profilaktycznych realizowanych w szkołach oraz na działaniach prewencyjnych w miejscu spożycia narkotyków i w rejonach sklepów z „dopalaczami”. W trakcie wykonywania zadań prewencyjnych w ubiegłym roku ujęto jednego sprawcę przestępstwa związanego z narkomanią, którego przekazano do Komendy Powiatowej Policji w Bełchatowie.

Tabela nr 3. Liczba Interwencji związanych z przestępczością narkotykową

Wyszczególnienie	2021 r.
Interwencje związane z przestępczością narkotykową	Ujawniono jedno przestępstwo
Zatrzymania związane z przestępczością narkotykową (z podziałem na wiek i płeć)	Zatrzymano i przekazano Policji 1 mężczyznę w wieku 40 lat
Rodzaj i ilość skonfiskowanych środków psychoaktywnych	Zabezpieczono i przekazano Policji biały proszek

Źródło: Dane ze zbiorów Straży Miejskiej w Bełchatowie

Liczba programów profilaktycznych w szkołach, pogadanki (tematyka związana z uzależnieniami, liczba uczestników, z podziałem na rodziców, nauczycieli, uczniów)

Straż Miejska działa w oparciu o ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 roku o strażach gminnych, która nakłada na tę formację podstawowy zakres zadań. Jednym z nich jest „inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym”.

Program z zakresu profilaktyki szkolnej prowadzony jest przez Zespół ds. Nieletnich i Profilaktyki Szkolnej Straży Miejskiej w Bełchatowie i od 18 lat pozwala poprzez realizację działań osiągać takie cele, jak:

- Ochrona ucznia przed agresją, uzależnieniami, które spowalniają lub zakłócają jego rozwój.
- Zapobieganie patologiom, takim jak: agresja, przemoc, uzależnienia i właściwe reagowanie w chwili pojawienia się ich na terenie szkoły czy w środowisku lokalnym.
- Zwiększenie świadomości uczniów, nauczycieli, rodziców o szkodliwości używek i innych ryzykownych zachowań.

W 2021 roku podobnie jak w roku 2020 z uwagi na stan pandemii Zespół nie realizował wszystkich zaplanowanych na cały rok szkolny zajęć profilaktycznych.

Udało się zrealizować 2 tematy dla uczniów z zakresu przeciwdziałania narkomani, w których uczestniczyło:

- ✓ „Chemiczna pułapka - narkotyki i dopalacze” - 91 osób - 3 klasy;
- ✓ „Zagrożenia dla młodzieży (alkohol, papierosy, narkotyki, dopalacze)” - 101 osób - 5 klas.

Inicjatywy podejmowane na rzecz walki z substancjami psychoaktywnymi, w tym z dopalaczami

Straż Miejska prowadzi szeroko zakrojony program profilaktyczny w szkołach. Celem programu jest podniesienie świadomości uczniów oraz nabycie przez nich praktycznych umiejętności radzenia sobie z zagrożeniami w otaczającym świecie. Profilaktyka obejmuje działania zmierzające do ochrony uczniów przed wpływem czynników destrukcyjnych, zaktócających prawidłowy rozwój oraz udzielanie wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych. Wzmoczone działania profilaktyczne prowadzone przez Straż Miejską mają zasadniczą rolę w ograniczaniu i eliminowaniu zachowań ryzykownych wśród dzieci oraz kształtowaniu umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami.

Materiały edukacyjne służące w walce z dopalaczami:

- ✓ Materiały na zajęcia edukacyjne - filmy:
 - „Dopalacze - Zagrożenia”,
 - „Dopalacze - Zabijacze - Do grobowej deski”,
- ✓ „Narkogogle”, które stymulują wiele skutków używania narkotyków lub przedawkowania leków, w tym:
 - dezorientację,
 - zaburzenia percepcji,
 - zawroty głowy,
 - brak koncentracji,
 - zniekształcenie obrazu,
 - problemy z pamięcią,
 - poczucie euforii.

4/ Prowadzenie lokalnej kampanii edukacyjnej

Inicjatywy podejmowane na rzecz walki z dopalaczami i narkotykami przez Komendę Powiatową Policji (KPP) w Bełchatowie, to:

a) działania profilaktyczne w szkołach:

- spotkania z młodzieżą - 10,
- spotkania z pedagogami - 1, ponadto 3 spotkania z rodzicami i 1 spotkanie ze stowarzyszeniem „Amazonki”.

W celu popularyzacji profilaktyki narkotykowej wśród rodziców, na stronie internetowej KPP w Bełchatowie zamieszczono materiały edukacyjne poświęcone tej problematyce.

1.2. Profilaktyka selektywna

Profilaktyka selektywna ma na celu zapobieganie, ograniczenie lub zaprzestanie podejmowania przez jednostkę zachowań ryzykownych. Cele te mogą być osiągnięte między innymi poprzez ograniczenie czynników ryzyka związanych ze środowiskiem rodzinnym i rówieśniczym, poprawę funkcjonowania emocjonalnego i społecznego, kształtowanie adekwatnych przekonań normatywnych dotyczących narkotyków, promocję postaw prozdrowotnych oraz wspieranie rodzin w rozwiązywaniu problemów związanych z używaniem narkotyków przez dziecko.

Odbiorcy działań profilaktyki selektywnej to podgrupy wybranej populacji (np. ogółu młodzieży) charakteryzujące się obecnością czynników ryzyka (indywidualnych, rodzinnych, środowiskowych), związanych z podejmowaniem danych zachowań ryzykownych, np. używania czy nadużywania substancji psychoaktywnych. Do odbiorców profilaktyki selektywnej zaliczamy m.in.:

niepełnoletnie osoby popełniające czyny karalne, osoby zagrożone demoralizacją, dzieci i młodzież zagrożone wykluczeniem społecznym, osoby okazjonalnie używające narkotyków.

Metody profilaktyki selektywnej obejmują takie działania, jak: dostarczanie informacji na temat ryzyka związanego z używaniem substancji, poradnictwo indywidualne, poradnictwo rodzinne, terapię pedagogiczną, treningi umiejętności społecznych, socjoterapię, organizację czasu wolnego (tzw. zajęcia „alternatyw”). W działaniach ważne jest uwzględnienie specyficznych problemów i potrzeb uczestników programu.

Realizatorzy profesjonalnych programów profilaktyki selektywnej to przede wszystkim psychologowie, socjoterapeuci i doradcy rodzinni. Zajęcia najczęściej odbywają się w poradniach psychologiczno-pedagogicznych oraz świetlicach socjoterapeutycznych.

Na terenie miasta Bełchatowa działania w ramach profilaktyki selektywnej realizuje Świetlica Socjoterapeutyczna „STER”, prowadzona przez MOPS w Bełchatowie przy ul. Okrzei 1a. Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jest to kolejny typ placówki wsparcia dziennego. W przeciwieństwie do świetlic środowiskowych placówka jest prowadzona w formie specjalistycznej. Placówka organizuje m.in.: zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne, realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną i psychologiczną. Dzieci uczęszczające do placówki korzystają z wyżywienia w postaci dwóch posiłków, uczestniczą w wielu zajęciach świetlicowych oraz korzystają z pomocy w nauce. W świetlicy pracuje trzech wychowawców. Uczestnikami Świetlicy Socjoterapeutycznej „Ster” są dzieci i młodzież z terenu miasta Bełchatowa. Uczestnictwo w zajęciach jest nieodpłatne.

W 2021 r. placówka objęta wsparciem łącznie 46 dzieci w wieku od 6 do 16 lat, w tym 10 dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. Podejmowane działania opierają się na realizacji zadań regulaminowych, w szczególności:

- organizacji opieki i wychowania, w tym przede wszystkim pomoc dzieciom w nauce, ukierunkowaną na eliminowanie zaniedbań dydaktycznych, fobii szkolnej, zmniejszanie deficytów edukacyjno-rozwojowych, zaburzeń społecznych i zachowania,
- prowadzeniu zajęć edukacyjnych, plastycznych, teatralnych, socjoterapeutycznych, sportowo - rekreacyjnych, konkursów edukacyjnych, zajęć profilaktycznych rozwijających kluczowe kompetencje społeczno-emocjonalne oraz w obszarze eliminowania, m.in. cyberprzemocy,
- realizowaniu programów związanych z ogólnokrajowymi kampaniami promującymi zdrowy i bezpieczny styl życia,
- prowadzeniu zajęć o charakterze kulturalno - oświatowym, rozwijającym szacunek do tradycji oraz umiejętności budowania i podtrzymywania prawidłowych relacji.

W ramach prowadzonych działań w Świetlicy Socjoterapeutycznej „Ster” zorganizowano również:

- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne i rozwojowe prowadzone przez pedagoga i logopedę - łącznie 130 godz.,
- terapię zaburzeń prowadzoną przez psychologa - łącznie 120 godz.

II. REALIZACJA PROGRAMU W OBSZARZE REHABILITACJI, LECZENIA I OGRANICZENIA SZKÓD ZDROWOTNYCH

W przypadku konieczności podjęcia terapii, osoby nieletnie kierowane są do specjalistycznych placówek na terenie woj. łódzkiego bądź na terenie kraju. Wykazy placówek są dostępne w poradniach i punktach konsultacyjnych oraz w Urzędzie Miasta Bełchatowa.

Na terenie gminy nie funkcjonują placówki specjalistyczne, które na wprost zajmują się leczeniem uzależnień od narkotyków i substancji psychoaktywnych. Również Szpital Wojewódzki w Bełchatowie nie ma podpisanej umowy na leczenie narkomanii.

Tabela nr 4. Placówki leczenia uzależnień na terenie gminy

Lp.	Liczba placówek leczenia uzależnień znajdujących się na terenie gminy (stan na dzień 31.12.2021 r.)	
1.	Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu - Szpital Wojewódzki w Bełchatowie	1
2.	Poradnia Leczenia Uzależnień - „WOLMED”	1

Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia prowadziła w 2021 r. poradnictwo oraz grupy wsparcia/edukacyjne dla osób z politoksykomania, tj. równoczesnym bądź naprzemiennym używaniem różnych substancji psychoaktywnych. Osoby uzależnione niezmotywowane do leczenia edukowano w zakresie ograniczenia szkód zdrowotnych związanych z przyjmowaniem narkotyków. Dla wszystkich klientów oraz pacjentów poradni oferowana była współpraca z miejscowym systemem pomocy społecznej. W placówce istniała możliwość konsultacji z lekarzem psychiatrą oraz psychologiem. Dla osób z problemem narkotykowym prowadzono poradnictwo.

Tabela nr 5. Liczba osób zgłaszających się dobrowolnie na terapię dotyczącą uzależnień w Szpitalu Wojewódzkim w Bełchatowie

Lp.	Wyszczególnienie	2020 r.	2021 r.
1.	Osoby zgłaszające się na terapię	144	176
2.	Osoby zgłaszające się na terapię po raz pierwszy	82	90
3.	Rozpoznanie (uwzględnienie uzależnienia od środków psychoaktywnych oraz zaburzeń psychicznych spowodowanych zażywaniem tych środków)	16	10
4.	Osoby, które ukończyły terapię z podziałem na wiek i płeć	6 osób w tym: - 4 mężczyzn w wieku 24 - 45 lat - 2 kobiety w wieku 24 i 26 lat	4 osoby w tym: - 3 mężczyzn w wieku 34-44 lata, - 2 kobiety w wieku 24 i 26 lat

Źródło: Szpital Wojewódzki im. Jana Pawła II w Bełchatowie

Tabela nr 6. Liczba porad i konsultacji udzielanych osobom z problemem narkomanii, liczba osób przyjętych, zatrudnionych i czas oczekiwania na przyjęcie

Lp.	Wyszczególnienie		2020 r.	2021 r.
1.	Porady i konsultacje udzielone osobom z problemem narkomanii	Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu - program dla uzależnionych	465	347
2.	Osoby przyjęte	Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu - program terapeutyczny dla uzależnionych	16	10
3.	Osoby zatrudnione zakresie rozwiązywania problemów narkomanii	Lekarze	4*	1**
		Terapeuci i instruktorzy	9*	4**
		Inne osoby	23*	1**
4.	Liczba dni, które osoba z problemem narkomanii musi czekać w kolejce na rozpoczęcie terapii (średnia wartość miesięczna)	Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu - program dla uzależnionych	do 14 dni	14 dni

Źródło: Szpital Wojewódzki im. Jana Pawła II w Bełchatowie

* Liczba osób pracujących łącznie w Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu, Ośrodku Terapii Uzależnienia od Alkoholu oraz na Oddziale Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych,

**Od 2021 r. Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Oddział Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych - zamknięte. Dane dotyczą Poradni.

III. REALIZACJA PROGRAMU W OBSZARZE POSTREHABILITACJI I POMOCY SOCJALNEJ

1/ W ramach Programu prowadzone były również inne formy pomocy na rzecz problemowych odbiorców oraz ich rodzin. Należą do nich m.in.: pomoc socjalna i finansowa dla mieszkańców, zajęcia edukacyjne i terapeutyczne dla rodzin z problemem narkotykowym oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, prowadzone w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego. Działania te prowadzone są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz organizacje pozarządowe.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie w 2021 roku udzielał osobom z problemem narkomanii pomocy materialnej w postaci zasiłków celowych na zakup żywności, opału, zasiłków okresowych, stałych, składek zdrowotnych, obiadów w jadalni. Dziecko z rodziny z problemem narkomanii korzystało z pomocy w formie obiadów w szkole i przedszkolu. Pracownicy socjalni kierowali osoby z problemem narkomanii do pomocy żywnościowej z Banku Żywności, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa.

Dziesięć rodzin, w których występuje problem narkomanii było objętych wsparciem asystenta rodziny. Pracownicy socjalni i asystenci kierowali osoby uzależnione od narkotyków i ich rodziny do specjalistów pracujących w Zespole Poradnictwa Specjalistycznego w MOPS, współpracowali z kuratorami sądowymi. Ponadto informowali o innych placówkach udzielających pomocy i zajmujących się leczeniem osób uzależnionych od narkotyków, motywowali do utrzymywania abstynencji i odbycia terapii odwykowej.

Tabela nr 7. Liczba środowisk objętych wsparciem MOPS, w których istnieje problem narkomanii

Wyszczególnienie	2020 r.	2021 r.
Środowiska z problemem uzależnienia od narkotyków	24	24
Rodziny z problemem narkomanii	6	4
Gospodarstwa jednoosobowe z problemem narkomanii	18	20
Kwota przyznanych środków finansowych w zł	106 742,66 zł	105 381,38 zł

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2021 r. objął pomocą 24 środowiska (tj. rodziny oraz gospodarstwa jednoosobowe) z dysfunkcją społeczną będącą następstwem nadużywania substancji psychoaktywnych. Pomoc wyżej wymienionym osobom udzielana była w postaci świadczeń pieniężnych oraz pracy socjalnej.

W ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego podejmowano działania mające na celu integrowanie i koordynowanie bełchatowskiego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym budowanie współpracy pomiędzy instytucjami odpowiedzialnymi za realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy, a w szczególności w realizacji procedury „Niebieskie Karty”. Przemoc jest zjawiskiem występującym w rodzinach o różnym statusie materialnym i społecznym.

U źródeł przemocy w rodzinie najczęściej tkwi uzależnienie od alkoholu lub środków psychoaktywnych. Problem ten nie dotyczy tylko i wyłącznie osób podejrzanych o stosowanie przemocy, ale także osób doznających przemocy lub obu stron jednocześnie. Na 135 „Niebieskie Karty - A”, które wpłynęły w 2021 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego, w 104 przypadkach wystąpił problem nadużywania alkoholu lub środków psychoaktywnych, w tym: alkohol i środki psychoaktywne łącznie - 12 przypadków i 8 przypadków, w których osoba podejrzana o stosowanie przemocy była pod wpływem środków psychoaktywnych.

2/Działania w obszarze postrehabilitacji polegały również na zapewnieniu ciągłości terapii, w tym m.in. poprzez dofinansowanie działalności grup wsparcia oraz poradnictwa, kierowanych do osób uzależnionych utrzymujących abstynencję oraz współuzależnionych. W ramach otwartego konkursu ofert

w zakresie przeciwdziałania narkomanii, w 2021 r. udzielono dotacji dwóm organizacjom pozarządowym na realizację zadań z przedmiotowego obszaru, tj. Stowarzyszeniu Katolickiemu Ruch Antynarkotyczny KARAN oraz Towarzystwu Przeciwdziałania Narkomanii „MOST”.

a) Stowarzyszenie „KARAN” realizowało zadanie pod nazwą „Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego w zakresie uzależnień KARAN”. Adresatami były osoby używające narkotyki oraz ich bliscy. W ramach realizacji programu realizowano spotkania grupy wsparcia, poradnictwo rodzinne, spotkania pierwszego kontaktu, porady prawne i indywidualne poradnictwo dla rodziców dzieci uzależnionych oraz dla osób uzależnionych bądź zagrożonych uzależnieniem od środków zmniejszających świadomość. Zadanie było dedykowane osobom z problemem uzależnienia od narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych oraz członkom rodzin, w których występują problemy związane z uzależnieniem. Realizacja zadania przyczyniła się do zwiększenia dostępności do działań informacyjno-edukacyjnych i konsultacyjnych w zakresie przeciwdziałania narkomanii i używaniu środków psychoaktywnych. Podjęto niżej wskazane działania:

Spotkania pierwszego kontaktu

Udzielono pomocy i wsparcia osobom uzależnionym, dokonano realnej oceny możliwych rozwiązań, diagnozowano stan zdrowia pacjenta, ustalano plan działania, edukowano w zakresie możliwych, konstruktywnych strategii radzenia sobie w trudnych sytuacjach związanych z uzależnieniem; przekazywano informacje o możliwościach leczenia, członków rodzin osób uzależnionych, kierowano na grupę wsparcia.

Interwencje kryzysowe

Działania zmierzały do opanowania kryzysu związanego z różnego rodzaju zachowaniami problemowymi z obszaru uzależnienia. Udzielano informacji zwrotnych, uświadamiano, że odpowiedzialność za zmianę leży po stronie klienta, ustalano plan działania, edukowano w zakresie konstruktywnych strategii działania, wykorzystując empatyczny styl doradztwa, wzmocniano poczucie własnej skuteczności. W każdym przypadku dokonywano wielowymiarowej diagnozy klienta - stanu psychicznego, możliwości i ograniczeń, aktualnej sytuacji oraz zaplecza wsparcia w realnym świecie.

Zajęcia informacyjno-edukacyjne

Przekazano rzetelną wiedzę na temat zagrożeń płynących z zażywania substancji psychoaktywnych, uzależnienia od narkotyków, czynników ryzyka i czynników chroniących oraz jak funkcjonuje osoba uzależniona. Ze względu na sytuację epidemiologiczną zrezygnowano ze spotkań informacyjno - edukacyjnych w bełchatowskich szkołach.

Grupa wsparcia dla rodzin osób uzależnionych

Celem tej formy działań było przede wszystkim udzielenie wsparcia rodzinom i bliskim osób uzależnionych, wzmocnienie ich, a także poszerzenie ich kompetencji w obszarze „konstruktywnego pomagania”.

Uczestnicy spotkań grup wsparcia poprzez swobodne wypowiedzi i dzielenie się swoimi doświadczeniami oraz udzielanie informacji zwrotnych innym uczestnikom, dostarczali sobie wzajemnego wsparcia w sytuacji kryzysowej.

Warsztaty umiejętności dla osób współuzależnionych

Uczestnicy warsztatów mieli możliwość nabycia i przetrenowania nowych umiejętności. Zajęcia dały szansę na przyjrzenie się i uporządkowanie swojej sytuacji, szukanie najlepszych dla siebie rozwiązań oraz poprawienie relacji z innymi ludźmi. Podczas warsztatów beneficjenci mieli okazję w formie praktycznej zastosować strategie i narzędzia radzenia sobie z nurtującymi ich problemami. Uczestnicy

pogłębili swoją wiedzę na temat poprawnej komunikacji, nabyli umiejętności zachowań asertywnych oraz skutecznego radzenia sobie z negatywnym myśleniem i stresem.

Poradnictwo prawne

Udzielono konsultacji dotyczących kwestii prawnych związanych m. in. z pisaniem pism sądowych (np. o przymusowe leczenie, przeciwdziałania agresji fizycznej i psychicznej) oraz w jaki sposób założyć Niebieską Kartę i inne.

Beneficjenci programu uzyskali pomoc prawną oraz skorzystali z poradnictwa indywidualnego, rodzinnego. Otrzymali wiedzę dotyczącą uzależnień oraz wsparcie.

W ramach prowadzonego Punktu:

- 30 osobom, będącym w kryzysie związanym z występowaniem uzależnienia w rodzinie, udzielono pomocy i wsparcia (osoby uzależnione kierowano do stacjonarnych ośrodków leczenia uzależnień),
- 30 osób uzyskało pomoc w rozwiązaniu sytuacji kryzysowych związanych z problemem narkotykowym i wzmocniło swe umiejętności radzenia sobie w tym zakresie, w ramach spotkań indywidualnych,
- 20 osób biorących udział w spotkaniach grupy wsparcia uzyskały pomoc, wsparcie oraz wiedzę z zakresu uzależnienia i współuzależnienia,
- 4 osoby uzyskały pomoc prawną,
- 14 osób, biorących udział w zajęciach informacyjno-edukacyjnych, zdobyło wiedzę dot. zagrożeń wynikających z zażywania środków psychoaktywnych oraz form pomocy osobom zagrożonym uzależnieniem, uzależnionym oraz współuzależnionym,
- 13 osób biorących udział w warsztatach umiejętności dla osób współuzależnionych zdobyło umiejętności odmawiania, odbudowało poczucie własnej wartości, nabyło świadomość destrukcji, jaką wprowadza do rodziny osoba uzależniona, w jaki sposób wyjść z trójkąta dramatycznego.

b) W celu poszerzenia oferty dla osób nieletnich uzależnionych od narkotyków i substancji psychoaktywnych zadanie pn. Bełchatowskie Centrum Profilaktyki i Terapii, prowadziło Towarzystwo Przeciwdziałania Narkomanii „MOST”. Jest to placówka wsparcia specjalistycznego dla osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej, stykających się z problemem uzależnień w życiu osobistym bądź zawodowym, potrzebujących konsultacji, terapii lub innych form specjalistycznej pomocy. Oferta Centrum w szczególności skierowana jest do dzieci i młodzieży z problemem uzależnień, w tym użytkowników tzw. „dopalaczy”, oraz do ich rodziców. Usługi specjalistyczne oferowane w ramach działalności Centrum są nieodpłatne.

W 2021 r. Bełchatowskie Centrum Profilaktyki i Terapii prowadziło usługi terapeutyczne oraz działania edukacyjne i socjoterapeutyczne dla młodzieży eksperymentującej i problemowo używającej m.in.: alkohol, narkotyki, w tym również tzw. „dopalacze”, w ramach profilaktyki uniwersalnej i selektywnej. Łącznie z oferty placówki skorzystało 116 osób. W ramach zleconego do realizacji zadania publicznego odbyły się:

- konsultacje indywidualne i rodzinne dla osób i rodzin z problemem uzależnienia od środków psychoaktywnych i zagrożonych uzależnieniem, w tym osób i rodzin w kryzysie.
Zrealizowano 492 godziny konsultacji indywidualnych i rodzinnych, ze wsparcia skorzystało 88 osób, w tym 12 rodzin skorzystało z konsultacji rodzinnych,
- terapia indywidualna i rodzinna (dla osób dorosłych i rodzin).
Zrealizowano 250 godzin terapii indywidualnej i rodzinnej, z której skorzystały 24 osoby, w tym terapia rodzinna dla 4 rodzin,

- grupowe zajęcia socjoterapeutyczne (dla młodzieży) w ramach profilaktyki uniwersalnej. Zrealizowano 94,5 godziny zajęć socjoterapeutycznych,
- w ramach profilaktyki selektywnej - program profilaktyczny „FreD goes net” (dla młodzieży) - jednorazowy program, na który składały się 2 spotkania - 4 godzinne dla młodzieży i 16 spotkań indywidualnych dla rodziców i młodzieży, łączna liczba godzin realizacji zadania wyniosła 20,
- spotkania informacyjno-edukacyjne - zorganizowano 10 spotkań, na których przekazano rodzicom i dzieciom, opracowane i wydrukowane materiały informacyjno - edukacyjne dotyczące profilaktyki i terapii narkomanii,
- konsultacje specjalistyczne (dla dzieci, młodzieży i rodziców) - 140 godzin konsultacji dla 20 uczestników,
- szkolenie pn. „Sposoby pracy ze stresem i traumą od strony profilaktycznej i terapeutycznej” dla 12 osób - pracowników oświaty, pomocy społecznej, kuratorów sądowych. Szkolenie dla osób zawodowo zajmujących się szeroko rozumianą profilaktyką służyło podnoszeniu ich kompetencji w udzielaniu wsparcia dzieci, młodzieży i rodzinom w sytuacjach kryzysowych, a zarazem podnoszeniu zakresu i jakości działań profilaktycznych na terenie miasta.

Kwalifikacje osób prowadzących zajęcia:

- **psycholog/psychoterapeuta** - mgr psychologii (psychologia resocjalizacji, psychologia wychowania i nauczania, UŁ); ukończony cykl szkoleniowy z zakresu pomocy psychologicznej, psychoterapii i terapii rodzin w Polskim Instytucie Ericksonowskim w Łodzi; roczne szkolenie z zakresu terapii systemowej w Beskidzkim Instytucie Psychoterapii; liczne szkolenia z zakresu pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży oraz z zakresu resocjalizacji nieletnich; dwuletni program stażowy przyuczający do pracy w obszarze uzależnień, w tym praktyka w ośrodkach MONAR-u, programie redukcji szkód, programie rehabilitacji społecznej i terapii środowiskowej dla dzieci i młodzieży w Fundacji ARKA w Łodzi; 20-letnie doświadczenie w terapii indywidualnej i rodzinnej, 20-letnie doświadczenie w pracy z młodzieżą, w tym z młodzieżą niedostosowaną społecznie; psychoterapia prowadzona pod superwizją certyfikowanego superwizora Sekcji Naukowej Psychoterapii Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego; aktualnie w trakcie 4-letniego Atestowanego Kursu Psychoterapii, w procesie certyfikacji,

- **psycholog/psychoterapeuta/pedagog**- mgr psychologii (SWPS w Warszawie) i pedagogiki (Instytut Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji UW); ukończone roczne szkolenie terapii rodzin w Polskim Instytucie Ericksonowskim w Łodzi i roczne szkolenie z terapii systemowej w Beskidzkim Instytucie Psychoterapii; ukończone szkolenia z zakresu terapii traumy; liczne szkolenia z zakresu pomocy psychologicznej dla dzieci i młodzieży oraz zakresu resocjalizacji; 10-letnie doświadczenie w terapii indywidualnej i rodzinnej, 20-letnie doświadczenie w pracy z młodzieżą, w tym z młodzieżą niedostosowaną społecznie; psychoterapia prowadzona pod superwizją certyfikowanego superwizora Sekcji Naukowej Psychoterapii Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego; aktualnie w trakcie 4-letniego Atestowanego Kursu Psychoterapii w Polskim Instytucie Ericksonowskim w Łodzi, w procesie certyfikacji,

- **certyfikowany specjalista terapii uzależnień** - wieloletni terapeuta uzależnień, kierownik oddziału leczenia uzależnień, realizatorka i autorka programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych, terapeuta młodzieży eksperymentującej z NSP; ukończone szkolenia dla MKRPA i GKRPA z zakresu motywowania do leczenia, konstruowania miejskich i gminnych programów rozwiązywania problemów alkoholowych, medycznych aspektów uzależnienia, psychologicznego obrazu osoby uzależnionej uszkodzeń emocjonalnych u dzieci z rodzin z problemem alkoholowym; liczne szkolenia z zakresu pracy z ofiarą i sprawcą przemocy

w rodzinie, ukończone szkolenie dla członków zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych ds. przemocy w rodzinie; szkolenia z zakresu pracy z pacjentem w oporze,

- **pedagog** - ukończone studia podyplomowe pedagogika resocjalizacyjna oraz pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z pomocą psychologiczno-pedagogiczną, aktualnie w trakcie studiów „Poradnictwo rodzinne i psychologiczno-pedagogiczne (profilaktyka i terapia systemów rodzinnych) / Terapeuta rodzinny”, ukończony kurs Professional Certified Trainer & Facilitator, certyfikat realizatora programu FreD goes net, liczne szkolenia z obszaru profilaktyki uzależnień organizowane przez Stowarzyszenie MONAR i RCPS w Łodzi, cykl szkoleniowy w PARPA w Warszawie „Wiem, rozumiem, pomagam” - praca z rodziną z problemem uzależnienia od alkoholu; ponad 20-letnie doświadczenie w pracy z młodzieżą, realizacja licznych programów profilaktycznych i programów wsparcia dla dzieci i młodzieży,

- **pedagog/terapeuta rodzinny/socjoterapeuta** - ukończone studia pedagogiczne w zakresie psychopedagogika; studia podyplomowe na kierunku socjoterapia; roczne studium z zakresu terapii rodzin w Polskim Instytucie Ericksonowskim w Łodzi; szkolenia z zakresu profilaktyki uzależnień organizowane przez Stowarzyszenie MONAR w Łodzi; certyfikat realizatora programu profilaktyki selektywnej FreD goes net; aktualnie w trakcie 4-letniego szkolenia Terapeuta Środowiskowy Dzieci i Młodzieży realizowanego przez Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łodzi; 15-letnie doświadczenie w pracy z dziećmi i młodzieżą, w tym realizacja zajęć socjoterapeutycznych i profilaktycznych.

Ponadto Stowarzyszenie Rodzin Katolickich, w ramach zleconego do realizacji zadania pn. „Prowadzenie poradni i telefonu zaufania dla osób z problemami uzależnień i przemocy w rodzinie w roku 2021”, świadczyło również pomoc dla osób z problemami narkomanii. Wsparcia udzielano w godzinach popołudniowych, tj. między 16.00 a 21.00, codziennie przez 5 dni w tygodniu. Do dyspozycji zainteresowanych pozostawał psycholog, prawnik, certyfikowany instruktor terapii uzależnień i pedagog, którzy udzielali bezpłatnych porad.

Tabela nr 8. Liczba porad dla osób uzależnionych i współuzależnionych

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2020 /liczba osób, spotkań/	
		Chłopcy	Dziewczęta
1.	Indywidualne porady dla osób dorosłych, rodziców dzieci z problemem narkomanii - 1 raz w tygodniu po 2 godziny	psycholog - 10 instruktor terapii uzależnień - 37	
2.	Spotkania indywidualne z młodymi eksperymentującymi z narkotykami: 1 raz w tygodniu 2 godziny	psycholog	-
		instruktor terapii uzależnień	15
3.	Spotkania indywidualne z rodzinami osób uzależnionych lub eksperymentujących z narkotykami /współuzależnionymi/ - 1 raz w tygodniu 2 godziny	Matki - 17 Ojcowie - 5	

Źródło: Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Oddział Lokalny w Bełchatowie

WNIOSKI Z REALIZACJI PROGRAMU

Działania związane z przeciwdziałaniem narkomanii podejmowane w 2021 r. były kontynuacją zadań rozpoczętych w latach poprzednich. Należy jednak zwrócić szczególną uwagę na fakt, iż inicjacja narkotykowa jest coraz wcześniejsza, a to stanowi główny i najważniejszy czynnik ryzyka uzależnienia. Jak pokazują badania, osoby poniżej 20. roku życia uzależniają się 4 razy szybciej niż osoby dorosłe. Coraz częściej zauważyć też można zjawisko zastępowania alkoholu środkami odurzającymi. To skłania do refleksji, że głównym elementem właściwie prowadzonej strategii profilaktycznej i strategii ograniczania szkód powinna być aktualna diagnoza problemów społecznych związanych m.in. z używaniem przez mieszkańców alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych. Diagnoza taka pn. „Diagnoza sytuacji społecznej mieszkańców Miasta Bełchatowa” została przeprowadzona w 2020 roku. Jej wyniki stanowią podstawę do działań samorządu w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii. Cykliczna lokalna diagnoza ma pomóc w konstrukcji gminnych programów profilaktycznych i zdrowotnych, ułatwia opracowanie strategii postępowania; skoordynowanie działań poszczególnych instytucji działających w sferach związanych z tym tematem, pozwala na porównanie danych i kontrolę skuteczności działań podejmowanych na terenie miasta Bełchatowa. Działania profilaktyczne i pomocowe w głównej mierze powinny być skoncentrowane na dzieci i młodzież, zarówno tę uczącą się, jak i pracującą. W zakresie przeciwdziałania narkomanii szczególną uwagę należy też zwrócić na działania w obszarze ograniczania ryzyka związanego z okazjonalnym używaniem narkotyków, w szczególności w miejscach spędzania czasu wolnego przez młodzież (boiska szkolne, parki, imprezy okolicznościowe, festyny) oraz zaktywizowanie i uaktywnianie placówek oświatowych i kulturalnych do podejmowania działań dotyczących profilaktyki narkotykowej.

IV. ŹRÓDŁA I ZASADY FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII.

Źródłem finansowania zadań realizowanych w ramach Programu były środki finansowe z budżetu Miasta pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W 2021 r. na realizację zadań wynikających z Programu w rozdziale 851 53 wydatkowano 100 000,00 zł.

Na realizację zadań wynikających z Programu w rozdziale 851 54 /tj. przeciwdziałanie alkoholizmowi/ wydatkowano kwotę 408 843,15 zł, w tym:

- na realizację zadań z zakresu profilaktyki uniwersalnej realizowanej w placówkach oświatowych wydatkowano kwotę 190 512,42 zł,
- na działalność świetlicy środowiskowej i socjoterapeutycznej prowadzonych przez MOPS wydatkowano kwotę 103 330,73 zł,
- na działalność świetlicy środowiskowej „ARKA” prowadzonej przez Stowarzyszenie Rodzin Katolickich wydatkowano kwotę 115 000,00 zł.

PREZYDENT MIASTA

mgr Mariola Czechowska

Report nie podlega
anonimizacji

DYREKTOR
Wydziału Spraw Społecznych

mgr Izabela Nowak

WICEPREZYDENT MIASTA

dr Łukasz Politański

Bełchatów
Tylko dobre re:akcje